

Fegyverek helyett virágok

Az SZDSZ és a Fidesz helyi csoportja tegnap békés demonstrációt szervezett Szegeden, a Komócsin Zoltán téren, a Gera Sándor munkásőrség parancsnoksága előtt. Az egyik fa törzséhez játékfegyvereket támasztottak, a tövéhez műanyag pisztolyokat helyeztek, s egy felirat hirdette, hogy a többi, az igazságot is itt szeretnék látni. „Pártapuska! Minek néked az a sok puska?” Ilyen s egyéb szövegű transzparenszek „támasztották alá” a tüntetők követelését, amelyet abban a felhívásban összegezték, melyet több ízben felolvastak az egybegyűlte számára. Ennek lényege: azt kívánják, hogy a munkásőrség oszlassa fel önmagát, a Parlament pedig már csak szentesítse ezt az állapotot. A szervezők képviselői átnyújtották — virágok kíséretében — felhívásokat és ajándékukat az egységparancsnoknak, aki irodájában fogadta őket. Fotóriporterünk, Nagy László felvételein a demonstráció néhány pillanatát örökítette meg.



Eredmény

A parlamenti ülésszakokat folyamatosan figyelve, a legfontosabb kérdés számomra mindig az: közelebb kerültünk-e a valódi parlamenti demokráciához; az adott témában milyen a képviselők felkészültsége. Nos, a csütörtöki zárult ülésszak után az egyik szemem sír, a másik nevet. Kétségtelenül több az olyan honatya (vagy „honanya”), aki időt, s fáradságot áldoz, hogy utánanézzen — akár szakmájától távolosó témában is — a megtárgyalandóknak. De azok sincsenek kevesen, akik alig várják, hogy visszahívás nélkül megüsszák a választásokig; addig szép csendben elüldögélnek a padban, s néha nyomogatják a gombot.

Korábban nemigen fordult elő, hogy elégedetlen moraj futott végig a termen, ha tájékoztatásról árulkodó felszólalás hangzott el. Igazán nem akarom a vasutasokat bántani, nyilván véletlen, hogy éppen mozdonyvezető a foglalkozása annak a budapesti képviselőnek, aki már szólási szándékának jelzésekor

is derültséget kelt. Amikor az első nap késve ült helyére, a sajtópáholyban is hallani lehetett a megjegyzést: nyilván nem talált parkolóhelyet a mozdonyának a Kossuth téren... Az illető — korábban választói már visszahívásával is próbálkoztak — nem cáfolta híret most sem, a büntetőeljárásról szóló törvény vitáján olyan hozzászólással lepte meg hallgatóit, amiből kiderült: még a büntető- és a polgári per között, nem egészen elhanyagolható különbséggel sincs tisztában.

A legnagyobb vita amúgy az imént említett törvény tárgyalását kísérte, s itt lehetett leginkább lemérni a tudati különbségeket a képviselők között. Sokan voltak, akik semmiképp nem akarták korlátozni a nyomozó hatóság kezében levő törvényes eszközöket, mondván: a terjedő bűnözés visszaszorítására kemény rendszabályok kellenek. Noha megannyi tudományos elemzés bizonyította már: a törvények szigora, s a büntetőszakszfelegés, sokan megelégedtek arról, hogy a bűnmegelőzés sokkal összetettebb társadalmi feladat. En azzal a képviselővel értek egyet, aki ki-

jelentette: nem attól kell félni, hogy a védők szabadabb lehetőséget kapnak az eljárásban való részvételre, hanem attól, hogy nő a felderítetlen bűnesetek száma. Horváth Jenő budapesti ügyvéd azt mondta: ahogy az egypártrendszer keretei között a politikusok hozzászóltak, hogy ne kelljen megharcolni az elvekért, a nyomozó hatóság is megszokta: minden szabály, törvény az ő érdekeiket szolgálja; olyannyira, hogy szinte ölükbe hullottak az eredmények. Ezután jobban meg kell harcolni a bizonyítékokért, sokkal magasabb szintű nyomozási technikára lesz szükség, s persze, fejlettebb módszerekre is.

A demokráciát többek közt az is megkülönbözteti a diktatúrától, hogy „játékszabályait” képes a ki-sebbség, a hátrányos helyzetűek, az elnyomottak érdekeire figyelemmel megalkotni. Az új büntetőeljárás törvénye ebbe a kategóriába sorolható. Ezután ártatlan emberre nem lehet ráhúzni általa el nem követett bűnöket.

Valószínűleg ez volt az ülésszak legkomolyabb eredménye.

Balogh Tamás

Mário Soares tegnapi programja

Találkozók, megbeszélések

Mário Soares, a Portugál Köztársaság hivatalos látogatáson hazánkban tartózkodó elnöke pénteken vezető politikusokkal találkozott. Délután Németh Miklós, a Minisztertanács elnöke szálláshelyén kereste fel Mário Soarest. Áttekintették a magyar-portugál kapcsolatokat. Megállapították, hogy sok éves stagnálás után most megelénkült az érintkezés, s kifejezték meggyőződésüket, hogy az államfői látogatás lendületet ad az együttműködésnek. Németh Miklós javaslatokat tett a gazdasági együttműködés fejlesztésére, külön is kiemelve a vállalatok közötti kapcsolatok fontosságát. Magyarország érdekeltségét a vegyes vállalatok alapításában. Soares elnök kifejezte reményét, hogy a kíséretében Magyarországra utazott portugál üzletemberek és magyar partnereik tárgyalásai alaposabban feltárják a konkrét lehetőségeket. Soares támogatásáról biztosította Németh Miklósnak azt a javaslatát, hogy megfelelő előkészítés után kerüljön sor magyar-portugál miniszterelnöki találkozóra is.

Nyers Rezső, az MSZMP elnöke, Grósz Károly, az MSZMP főtitkára és Mário Soares, a Portugál Köztársaság elnöke a Parlamentben folytatott megbeszélést. Ezen részt vett Degen István, az MSZMP elnöke irodájának vezetője is, aki az MTI munkatársának elmondta: mindkét fél hangsúlyozta, hogy a két ország fejlődésében sok hasonló vonás tapasztalható, így az átérés a diktatorikus rendszerről a demokratizálódás folyamatára. Fontosnak tartják az európai együttműködés, az európai ház, az európaiság gondolatát.

MSZMP-kongresszus előtt

A bizalom listája

Csütörtökön éjszakába nyúló ülést tartott az MSZMP kongresszusára készülő Csongrád megyei küldöttséget.

A küldöttek — többek között — arról is nyilatkoztak, hogy a Politikai Intéző Bizottság jelenlegi tagjai közül kik maradjanak az új vezetésben; javaslatot tettek arra, hogy a vezetésben jelenleg nem dolgozó párttagok közül kiket látnának szívesen. Harminckét küldött nyilvánított véleményét a következő lista körülből olyan értékű, mint ha a választások előtt egy héttel a közvélemény-kutatók megkérdeznék a szavazók véleményét. A küldöttséget — rövid vita után — úgy döntött, hogy a csütörtök este leadott szavazatokat nyilvánosságra hozza.

A PIB jelenlegi tagjai közé Nyers Rezső, az Elnökség tagja, a párt elnöke 32, Grósz Károly, az Elnökség tagja, a párt főtitkára 1, Németh Miklós, az Elnökség tagja, Miniszterelnök 30, Pozsgay Imre, az Elnökség tagja, államminiszter 30, Boros László, a Győr-Sopron Megyei AÉV művezetője 6, Burgert Róbert, a Bábólnai Mezőgazdasági Kombinát vezérigazgatója 9, Dudla József, az MSZMP Borsod megyei elnökségének tagja

(nem küldött) 0, Fejtő György KB-titkár 4, Gyuricza László, az MSZMP Veszprém Megyei Bizottsága első titkára 5, Hegedűs Lajos hartai tsz-elnök (nem küldött) 3, Horn Gyula külügy-miniszter 32, Iványi Pál KB-titkár 14, Jászó Mihály, az MSZMP Budapesti Bizottsága első titkára 3, Ormos Mária, a pécsi Janus Pannónius Tudományegyetem rektora 21, Rajki Sándorné, a gyöngyösi pártbizottság első titkára (nem küldött) 0, Tatai Ilona, a Taurus vezérigazgatója (nem küldött) 3, Varga László, a Zala Megyei Tanács elnöke 1, Vastagh Pál, az MSZMP Csongrád Megyei Bizottsága első titkára 25, Barabás János KB-titkár 3, Kovács Jenő KB-titkár 9 szavazatot kapott.

Az új vezető testületbe többen javasolják Csongrád megyéből Géczi Józsefet, Késérü Imrét, Lovászi Józsefet; az ország más területeiről Szűcs Máttyást, Tapaszi Csabát, Csáki Csabát, Kósa Ferencet, Berend T. Ivánt, Bihari Mihályt, Lengyel Lászlót (amennyiben az utóbbi kettő, valamikor ki-zárt tag visszatér az MSZMP-be), Petsching Máriát, Gazsó Ferencet, Nagy Tamást és Ágh Attilát.

A kongresszus sarkában az elnökválasztás

Átalakítás előtt a Lapkiadó Vállalat

Tegnap Szegeden ülést tartott az MSZMP Csongrád Megyei Bizottsága.

Vastagh Pál első titkár aktuális belpolitikai kérdésekről tartott elemzésében elmondta, hogy Csongrád megyében ez év eleje óta 3 ezer 500-zal csökkent az MSZMP létszáma (ez valamivel több mint 10 százalékkal). A kongresszust követő napokban ülést tart a végrehajtó bizottság. Ezen pontos programot készítenek, amely a november végi elnökválasztásig lesz érvényes. Ennek kiemelkedő eseménye lesz a Szegeden október 21-én megrendezésre kerülő nagyaktív, amelyen részt vesznek az MSZMP újonnan megválasztott vezetői, meghívást kapnak az alap-szervezetek titkárai is. E rendezvény — a kiegészítő eseményekkel együtt — többórás lesz. Ez az aktív a köztársasági elnökválasztási kampány kiemelkedő eseménye lesz.

1990. március 15-ére nemzetközi sajtófesztivált terveznek Szegedre.

A Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat szervezete, gazdálkodása korszerűsítésre szorul. A végleges koncepciót szakbizottság alakítja majd ki, egy nemrégiben szervezési szakemberek által készített felmérésre alapozva. A bizottság tagjai: Kispál Antal, Sz. Simon István, Nikolenyi István, Böle István, Sebe János, Révész Mihály és Fraknóy Gábor.

A kialakult vita egyik súlypontja volt a Szeged városi tanács helyzete, a tanács tagok jó részének érdektelensége, presztízvesztése. A tanács jelenlegi állapota rossz hangulat okozója, de a valós tények még nincsenek a pártbizottság tulajdonában. Az államapparátus megtisztulási folyamata elmaradt az MSZMP-n belüli változásoktól.

A pártbizottság tagjait Novák Halász Anna tájékoztatta a kongresszusra készülő Csongrád megyei küldöttséget eddig végzett munkájáról. A küldöttek egyetértettek abban, hogy a kongresszusnak a nemzet sorsát kell elsősorban szem előtt tartania. Mindenki egy új szocialista pártot akar. A politikai-választási párt alapjainak lerakása is feladata a tanácskozásnak. Vidék-platform kialakításán dolgoznak a szakértők. A Csongrád megyei képviselőcsoport javaslatára valószínűleg a kongresszuson nem a záróakkord lesz a szavazás, a személyi döntésekre a politikai vita, a platformok nézetének nyilvánosságra hozatala után sor kerül. A választás javasolt módjáról hétfőn dönt majd a küldöttséget. A nyilvánosságra került programnyilatkozat-tervezeteket a Csongrád megyei vitaplatform elfogadják.

Fraknóy Gábor az 1990-es év pártgazdálkodási terveit ismertette.

B. I.